

Z aktuálnej analýzy spoločnosti CRIF – Slovak Credit Bureau vyplýva, že sa naplnila jej prognóza o trende medziročne sa zvyšujúceho počtu firiem v úpadku (v konkurze i v reštrukturalizácii).

V roku 2014 bol opäť prelomený rekord v počte vyhlásených konkurzov. Do konkurzu sa dostalo 407 subjektov, čo je o 13 viac ako bol doposiaľ ich historicky najvyšší počet z roku 2013 (394). Medzi zbankrotovanými subjektmi prevládali s počtom 336 (82,56 %) právnické osoby (vrátane jedného združenia), 71 (17,44 %) konkurzov bolo vyhlásených na majetok fyzických osôb – živnostníkov. Celkovo 30 subjektom (z toho 3 fyzickým osobám – živnostníkom) bola najskôr povolená reštrukturalizácia, ktorá ale nebola úspešná, a následne bol na ich majetok vyhlásený konkurz.

Najrizikovejšími odvetviami boli rovnako ako v predchádzajúcich rokoch obchod, priemysel a stavebníctvo. Výrazne najviac konkurzov býva už dlhodobo vyhlásených v Bratislavskom kraji, kde zároveň podniká najviac subjektov. Najmenej ich zbankrotovalo v roku 2014 v Trenčianskom kraji, o rok predtým v Trnavskom kraji.

Aj počet reštrukturalizácií povolených v roku 2014 (115) prekonal o 2 ich doposiaľ historicky rekordný počet z roku 2013 (113). Z nich bolo 98 (85,22 %) povolených právnickým osobám (vrátane jedného združenia) a 17 (14,78 %) fyzickým osobám – živnostníkom.

Rovnako ako v rokoch 2012 a 2013 bolo najviac reštrukturalizácií povolených v priemysle, obchode a stavebníctve. Zatiaľ čo od roku 2010 ich bolo najviac v Bratislavskom kraji, v roku 2014 bol prvým v poradí Banskobystrický kraj. Rok 2014 sa zapíše do histórie začatím reštrukturalizácie 2 stavebných gigantov. Aj Doprastav, a.s. aj VÁHOSTAV - SK, a.s. zamestnávali 1 000 až 1 999 pracovníkov a reštrukturalizácia bola povolená aj ďalším 3 väčším stavebným firmám s počtom zamestnancov 100 až 149 (J.P.-STAV spol. s r.o., UNIOS s.r.o. a ZLATNER, spol. s r.o.).

Medzi firmami v úpadku sa ocitli aj niektoré mediálne známe spoločnosti. Konkurz bol vyhlásený na majetok Medina Tours s.r.o., Auto Bavarija a. s., BANK PRO SOFT s.r.o., Amera Slovakia Kremnica, s.r.o., Kúpele Brusno, a.s. a reštrukturalizácia bola povolená Kláštornej s.r.o.

Do analýzy vstupovali právnické osoby a fyzické osoby – živnostníci, na majetok ktorých bol vyhlásený konkurz (vrátane subjektov, kde bola najskôr povolená reštrukturalizácia, ale následne bolo reštrukturalizačné konanie zastavené a bol vyhlásený konkurz), resp. ktorým bola povolená reštrukturalizácia (a reštrukturalizačné konanie trvá) a zároveň bolo možné tieto subjekty jednoznačne identifikovať (tie, ktoré majú pridelené IČO).

Vývoj počtu a podielu vyhlásených konkurzov.

V roku 2014 bolo vyhlásených 407 konkurzov, čo je o 13, t. j. o 3,30 %, viac ako v roku 2013, kedy sme zaznamenali ich doposiaľ historicky rekordne najvyšší počet 394. Prognóza CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o. o trende medziročne sa zvyšujúceho počtu firiem v úpadku sa opäť naplnila. V rámci subjektov, na majetok ktorých bol vyhlásený konkurz, je aj 27 právnických osôb (vrátane 1 združenia) a 3 fyzické osoby – živnostníci, ktorým bola najskôr povolená reštrukturalizácia, ale následne bolo reštrukturalizačné konanie zastavené a na ich majetok bol vyhlásený konkurz. Z celkového počtu 407 konkurzov ich bolo 336 (82,56 %) vyhlásených na majetok právnických osôb: na 282 (83,93 %) spoločností s ručením obmedzeným, 42 (12,50 %) akciových spoločností, 9 (2,68 %) družstiev, po 1 (po 0,30 %) na majetok komanditnej spoločnosti, verejne obchodnej spoločnosti a združenia. Na majetok fyzických osôb – živnostníkov bolo vyhlásených 71 (17,44 %) konkurzov.

Konkurzy boli vyhlásené na subjekty zamestnávajúce menší počet pracovníkov v porovnaní s tými, ktorým bola povolená reštrukturalizácia. Až 159 z 336 právnických osôb (47,32 %) a 18 zo 71 fyzických osôb – živnostníkov (25,35 %) zamestnávalo podľa naposledy zverejnených údajov menej ako 10 zamestnancov, žiadneho zamestnanca nemalo 80 (23,81 %) právnických osôb a 37 (52,11 %) fyzických osôb – živnostníkov, údaj o počte zamestnancov neposkytlo 15 (4,46 %) konkurzov.

právnických osôb a 13 (18,31 %) fyzických osôb – živnostníkov. Najväčšími zamestnávateľmi s intervalom počtu pracovníkov 250 – 499 boli priemyselný podnik Dubnický Metalurgický Kombinát, s. r. o., ktorý vyrábala surové železo, oceľ a ferozliatiny (sekcia C) a KVESTA s.r.o., ktorá poskytovala kombinované administratívno-kancelárske činnosti (sekcia N).

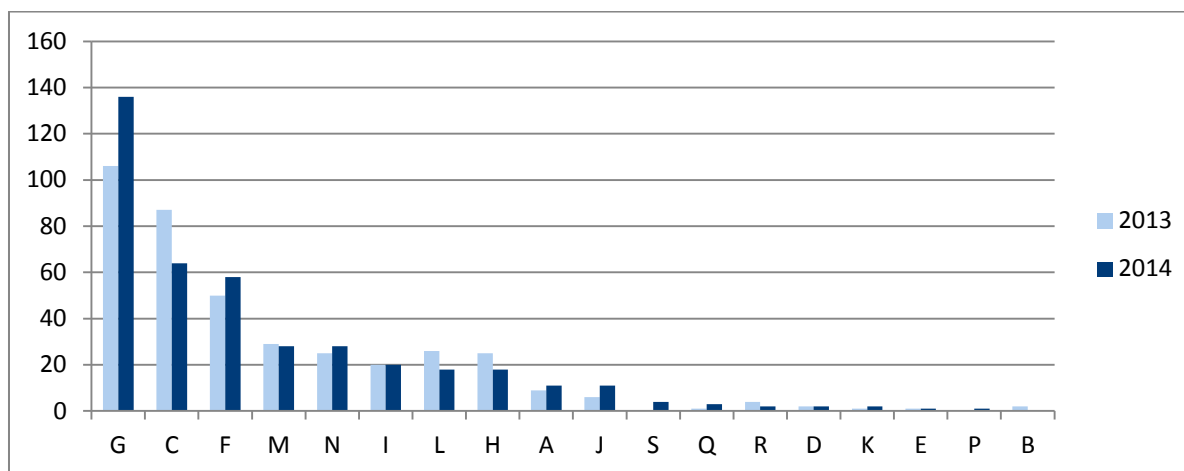
V zozname subjektov, na majetok ktorých bol vyhlásený konkurz v roku 2014, sa ocitli aj niektoré mediálne známe firmy: cestovná kancelária Medina Tours s.r.o., predajca ostatných motorových vozidiel Auto Bavarija a. s., firma poskytujúca poradenstvo týkajúce sa počítačov BANK PRO SOFT s.r.o., mincovňa Amera Slovakia Kremnica, s.r.o. a Kúpele Brusno, a.s.

Vývoj počtu vyhlásených konkurzov bol vo väčšine sekcií ekonomických činností (odvetviach) a krajov rozdielny tak počas roka 2014, ako aj medzi rokmi 2014 a 2013 navzájom. Od roku 2012 sme však nezaznamenali žiadnu zmenu týkajúcu sa poradia prvých troch sekcií ekonomických činností, v ktorých boli aj v roku 2014 vyhlásené najvyššie počty konkurzov (graf č. 1). Už od roku 2006, odkedy vyhodnocujeme štatistiku konkurzov, ich býva obvykle najviac v obchode (veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov), kde sme zaznamenali aj výrazne najväčší medziročný nárast ich počtu zo 106 v roku 2013 na 136 v roku 2014, t. j. o 30 (o 28,30 %). V obchode zároveň dlhodobo podniká najviac právnických osôb a fyzických osôb – živnostníkov spolu a k nárastu počtu bankrotov v roku 2014 došlo aj napriek tomu, že ich priemerný mesačný počet sa znížil na 178 tisíc v porovnaní s takmer 184 tisíc v roku 2013. Druhý najvyšší počet konkurzov bol vyhlásený v priemysle, kde sme zároveň zaznamenali ich najväčší medziročný pokles z 87 na 64, t. j. o 23 (o 26,44 %).

Informácie o zlej platobnej disciplíne väčších stavebných firiem voči svojim subdodávateľom počas roka 2014 naznačovali, že počet zbankrotovaných subjektov v stavebníctve môže narastať. Tieto očakávania sa potvrdili a v stavebníctve sme zaznamenali druhý najväčší medziročný nárast počtu vyhlásených konkurzov z 50 na 58, t. j. o 8 (o 16,00 %). Vývoj v stavebníctve je ešte nepriaznivejší, ak odvetvie vnímame komplexne, aj s ohľadom na zbankrotované firmy z odvetví, ktoré na stavebníctvo bezprostredne nadväzujú. Počas roka 2014 sme takýchto firiem identifikovali v priemyselnej výrobe (sekcia C) 14 (výroba kovových konštrukcií a ich častí /3/, výroba výrobkov z betónu, sadry a cementu /2/, výroba výrobkov z dreva /2/, výroba strojov pre stavebníctvo /1/, výroba výrobkov z plastu pre stavebníctvo /1/, výroba betónových výrobkov na stavebné účely /1/, ostatná stavebnostolárska a tesárska výroba /1/, výroba kovových dverí a okien /1/, výroba skla /1/, pilovanie a hobľovanie dreva /1/), v odborných, vedeckých a technických činnostiach (sekcia M) 13 (6 v oblasti architektonických činností, 7 v oblasti ostatných inžinierskych činností a súvisiaceho technického poradenstva) a v oblasti nehnuteľností (sekcia L) 5.

V priebehu roka 2014 bol aspoň 1 konkurz vyhlásený v 17 z 21 sekcií ekonomických činností a v 3 sekciách nebol v obidvoch porovnávaných rokoch súčasne vyhlásený ani 1 konkurz: verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie (sekcia O); činnosti domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie (sekcia T) a činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení (sekcia U).

Graf č. 1: Vývoj počtu vyhlásených konkurzov v sekciách* za roky 2013 a 2014

Zdroj: Cribis Univerzálny register, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

*sektie (zoskupenia) ekonomických činností podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností: veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov (sekcia G); priemyselná výroba (sekcia C); stavebníctvo (sekcia F); odborné, vedecké a technické činnosti (sekcia M); administratívne a podporné služby (sekcia N); administratívne a podporné služby (sekcia I); ubytovacie a stravovacie služby (sekcia I); činnosti v oblasti nehnuteľností (sekcia L); doprava a skladovanie (sekcia H); poľnohospodárstvo, poľovníctvo a rybolov (sekcia A); informácie a komunikácia (sekcia J); ostatné činnosti (sekcia S); zdravotníctvo a sociálna pomoc (sekcia Q); umenie, zábava a rekreácia (sekcia R); dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (sekcia D); finančné a poisťovacie činnosti (sekcia K); dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov (sekcia E); vzdelávanie (sekcia P); ťažba a dobývanie (sekcia B).

Z hľadiska podielu počtu vyhlásených konkurzov k počtu subjektov pôsobiacich v danom odvetví boli najrizikovejšími sektormi v roku 2014 dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (sekcia D) a v roku 2013 ťažba a dobývanie (sekcia B). Poradie sekcií sa s výnimkou ôsmej dodávky vody; čistenia a odvodu odpadových vôd, odpadov a služieb odstraňovania odpadov (sekcia E) medziročne odlišovalo a bolo rozdielne aj v porovnaní s poradím sekcií podľa ich počtu.

V rámci regiónov sme v obidvoch porovnávaných rokoch zaznamenali väčšie rozdiely vo vývoji počtu vyhlásených konkurzov (graf č. 2) s výnimkou Bratislavského kraja, v ktorom už od roku 2009 býva výrazne najviac bankrotov (v roku 2014 ich bolo 121, v roku 2013 ich bolo 113). V tomto kraji zároveň podniká najväčší počet právnických osôb a fyzických osôb – živnostníkov spolu, v roku 2014 to bolo v priemere mesačne viac ako 167 tisíc, v roku 2013 takmer 164 tisíc. Medziročne si pozíciu v počte vyhlásených konkurzov zachovali aj Prešovský kraj (tretí v poradí) a Nitriansky kraj (šiesty v poradí).

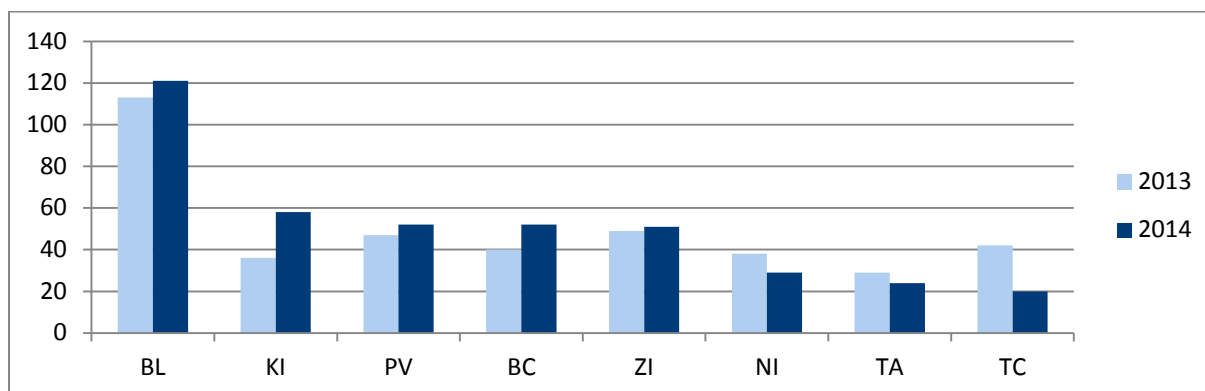
V porovnaní s rokom 2013 najviac, o 22, t. j. o 61,11 % (z 36 na 58), vzrástol počet bankrotov v Košickom kraji. V roku 2014 sa preto stal krajom s ich druhým najvyšším počtom, pričom ešte v roku 2013 bol počet vyhlásených konkurzov v Košickom kraji druhý najnižší. Naopak, medziročne najviac, o 22, t. j. o 52,38 % (zo 42 na 20), poklesol počet bankrotov v Trenčianskom kraji, ktorý sa v roku 2014 stal krajom s ich najnižším počtom (rovnako ako v roku 2012) a v roku 2013 bol štvrtý v poradí. V roku 2013 bolo najmenej konkurzov vyhlásených v Trnavskom kraji (29).

Z hľadiska podielu vyhlásených konkurzov k počtu subjektov pôsobiacich v danom kraji bolo v obidvoch porovnávaných rokoch poradie krajov takmer totožné s ich poradím podľa počtu, iba Banskobystrický kraj predbehol Prešovský kraj. Najrizikovejším v obidvoch rokoch bol Bratislavský kraj, svoje poradie oproti roku 2013 nezmenili tretí až piaty v poradí Banskobystrický, Prešovský a Žilinský kraj. Najmenší podiel vyhlásených konkurzov v roku 2014 bol v Trenčianskom a v roku 2013 v Trnavskom kraji.

Graf č. 2: Vývoj počtu vyhlásených konkurzov v krajoch* za roky 2013 a 2014

Kontakt pre médiá

Zuzana Lacová, Media In, tel.: 0911 229 399, e-mail: zuzana.lacova@cohnwolfe.sk

Zdroj: Cribis Univerzálny register, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

*klasifikácia krajov: Bratislavský (BL), Košický (KI), Prešovský (PV), Banskobystrický (BC), Žilinský (ZI), Nitriansky (NI), Trnavský kraj (TA), Trenčiansky (TC).

Vývoj počtu a podielu povolených reštrukturalizácií.

V roku 2014 bolo povolených 115 reštrukturalizácií, čo je o 2, t. j. o 1,77 % viac ako v roku 2013, kedy sme zaznamenali ich doposiaľ historicky rekordne najvyšší počet 113. Z celkového počtu 115 reštrukturalizácií bolo 98 (85,22 %) povolených právnickým osobám: 83 (84,69 %) spoločnostiam s ručením obmedzeným, 14 (14,29 %) akciovým spoločnostiam, 1 (1,02 %) združeniu a 17 (14,78 %) fyzickým osobám – živnostníkom.

Reštrukturalizácie boli povolené právnickým osobám zamestnávajúcim väčší počet pracovníkov v porovnaní so subjektmi, na majetok ktorých bol vyhlásený konkurz. Až 53,06 % z nich malo viac ako 10 zamestnancov, iba 30 (30,61 %) zamestnávalo menej ako 10 pracovníkov, 14 (14,29 %) nemalo žiadnych zamestnancov a 2 (2,04 %) údaj o ich počte neposkytli. Rok 2014 sa zapíše do histórie začatím reštrukturalizácie dvoch stavebných gigantov, aj Doprastav, a.s. aj VÁHOSTAV - SK, a.s. zamestnávali 1 000 až 1 999 zamestnancov. Z celkového počtu 6 firiem zamestnávajúcich 100 až 149 zamestnancov, ktorým bola povolená reštrukturalizácia, boli až 3 z odvetvia stavebníctva: J.P.-STAV spol. s r.o., UNIOS s.r.o. a ZLATNER, spol. s r.o. Mediálne známou spoločnosťou, ktorej bola povolená reštrukturalizácia, bola Kláštorňa s.r.o.

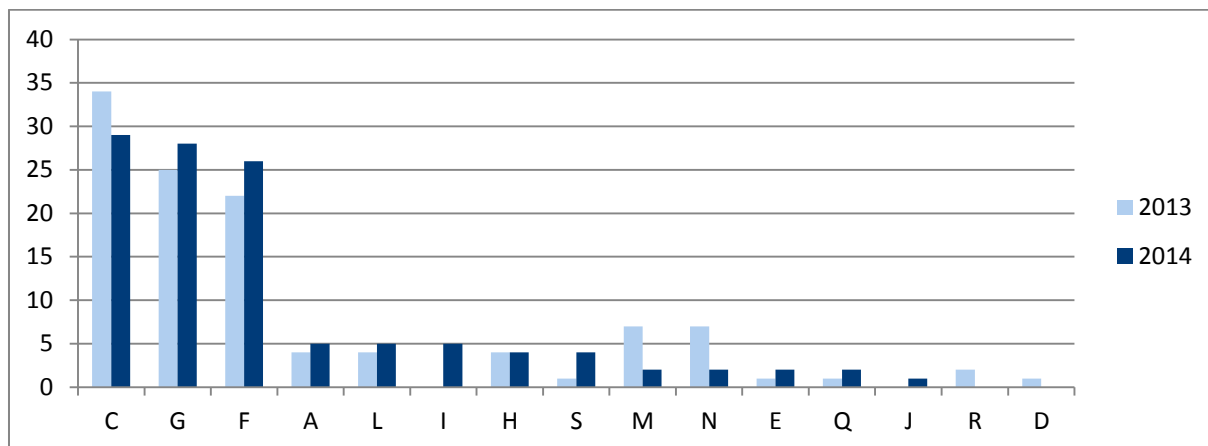
Vývoj počtu a podielu povolených reštrukturalizácií bol vo väčšine sekcií ekonomických činností (odvetviach) a krajov rozdielny tak počas roka 2014, ako aj medzi porovnávanými rokmi navzájom. Oproti roku 2012 sme ale nezaznamenali žiadnu zmenu týkajúcu sa prvých troch sekcií ekonomických činností, v ktorých boli aj v roku 2014 povolené najvyššie počty reštrukturalizácií (graf č. 3). Najviac ich bolo v priemysle, kde sme zároveň zaznamenali (rovnako ako v sekcii M odborné, vedecké a technické činnosti a v sekcii N administratívne a podporné služby) ich najväčší medziročný pokles, v priemysle o 5, t. j. o 14,71 % (z 34 na 29). Nasledovali obchod (veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov) a stavebníctvo, v ktorých počet povolených reštrukturalizácií medziročne vzrástol, v obchode o 3, t. j. o 12,00 % (z 25 na 28) a v stavebníctve o 4, t. j. o 18,18 % (z 22 na 26).

Ak rovnako ako pri vyhlásených konkurzoch vnímame stavebníctvo komplexne, musíme zohľadniť, že medzi reštrukturalizovanými firmami sa nachádzajú aj subjekty z odvetví, ktoré na stavebníctvo bezprostredne nadväzujú. V roku 2014 sme identifikovali 7 priemyselných podnikov (výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení /4/, výroba ostatná stavebnostolárska a tesárska i. n. /1/, výroba betónových výrobkov na stavebné účely /1/, výroba kovových konštrukcií a ich častí /1/) a 1 zaoberajúci sa činnosťami v oblasti nehnuteľností (sekcia L).

V priebehu roka 2014 bola aspoň 1 reštrukturalizácia povolená v 13 z 21 sekcií ekonomických činností a v 6 sekciách nebola v obidvoch porovnávaných rokoch súčasne povolená ani 1 reštrukturalizácia: ťažba a dobývanie (sekcia B); finančné a poisťovacie činnosti (sekcia K); verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie (sekcia O); vzdelávanie (sekcia P); činnosti

domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie (sekcia T) a činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení (sekcia U).

Graf č. 3: Vývoj počtu povolených reštrukturalizácií v sekciách za roky 2013 a 2014

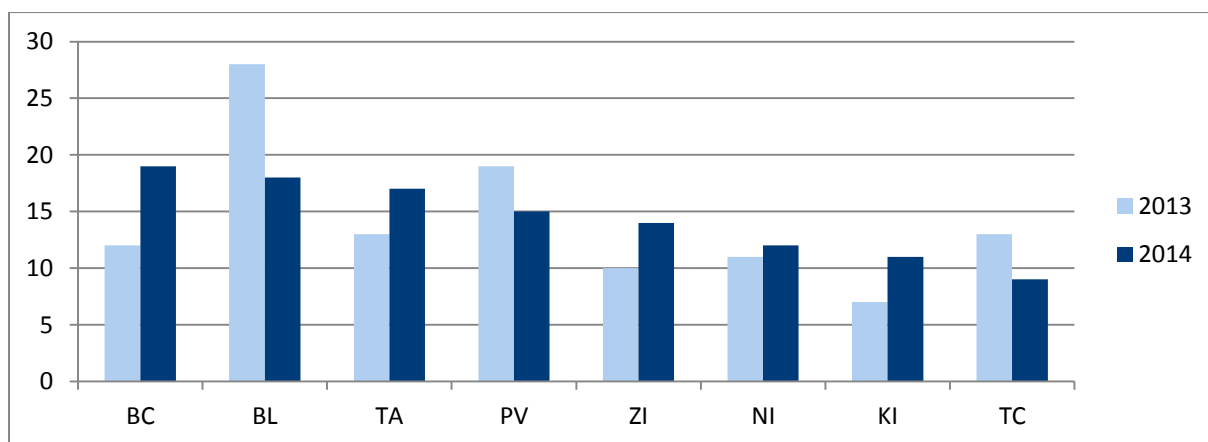

Zdroj: Cribis Univerzálny register, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Z hľadiska podielu počtu povolených reštrukturalizácií k počtu subjektov pôsobiacich v danom odvetví bola v roku 2014 výrazne najrizikovejšou dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov (sekcia E) a v roku 2013 dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (sekcia D). Poradie všetkých sekcií sa medziročne zmenilo a odlišovalo sa aj od ich poradia podľa počtu povolených reštrukturalizácií (v roku 2014 okrem tretieho stavebníctva a siedmej dopravy a skladovania).

Poradie krajov podľa počtu povolených reštrukturalizácií (graf č. 4) bolo s výnimkou Trnavského kraja (tretí) a Nitrianskeho kraja (šiesty) v porovnávaných rokoch rozdielne. Zatiaľ čo od roku 2010 ich bolo najviac v Bratislavskom kraji, v roku 2014 bol prvým v poradí Banskobystrický kraj (v roku 2013 piaty), v ktorom sme zároveň zaznamenali najväčší medziročný nárast počtu povolených reštrukturalizácií z 12 na 19, t. j. o 7, o 58,33 %. Naopak v Bratislavskom kraji, ktorý bol v roku 2014 druhý, došlo k ich najväčšiemu medziročnému poklesu z 28 na 18, t. j. o 10, o 35,71 %. Najmenej reštrukturalizácií v roku 2014 bolo povolených (rovnako ako u vyhlásených konkurzov) v Trenčianskom kraji (9) a v roku 2013 v Košickom kraji (7).

Graf č. 4: Vývoj počtu povolených reštrukturalizácií v krajoch za roky 2013 a 2014

Zdroj: Cribis Univerzálny register, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Poradie krajov z hľadiska podielu počtu povolených reštrukturalizácií k počtu subjektov pôsobiacich v danom kraji sa líšilo tak od ich poradia v roku 2013, ako aj od poradia krajov podľa ich počtu (s výnimkou Banskobystrického kraja). Najväčší podiel ako aj počet povolených reštrukturalizácií sme v roku 2014 zaznamenali v Banskobystrickom kraji a naopak najnižší podiel bol v Bratislavskom kraji, ktorý ho mal ešte v roku 2013 štvrtý najvyšší. Najnižší podiel (ako aj počet) v roku 2013 bol v Košickom kraji.

O spoločnosti CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.:

Spoločnosť CRIF – Slovak Credit Bureau zabezpečuje na Slovensku prevádzku slovenských úverových registrov, bankového a nebankového, prostredníctvom ktorých si banky a stavebné sporiteľne, resp. leasingové a splátkové spoločnosti overujú bonitu a schopnosť svojich klientov splácať budúce záväzky. Obom registrom CRIF – Slovak Credit Bureau zabezpečuje technický servis a služby klientskych centier. Spoločnosť CRIF – Slovak Credit Bureau je prevádzkovateľom významného informačného portálu Cribis Univerzálny register obsahujúceho komplexné informácie o všetkých subjektoch na Slovensku, vrátane informácií o ich platobnej disciplíne. Na Slovensku je zastúpená aj divízia CRIF Collection Services, ktorá sa komplexne venuje problematike vymáhania nesplatených pohľadávok mimosúdnou a súdnou cestou.

Spoločnosť CRIF – Slovak Credit Bureau bola založená v máji 2004, jej jediným akcionárom je medzinárodná skupina CRIF, ktorá je štvrtý najväčší prevádzkovateľ úverových registrov a systémov pre podporu úverového rozhodovania na svete.

Profil skupiny CRIF:

CRIF je globálna spoločnosť špecializujúca sa na oblasť rozvoja a riadenia úverového reportingu, obchodných informácií a systémov pre podporu rozhodovania. Bola založená v roku 1988 v talianskej Bologni. Dnes pôsobí na štyroch kontinentoch, a to v Európe, Amerike, Afrike a v Ázii, kde poskytuje svoje služby viac ako 2 400 bankovým a finančným inštitúciám. CRIF je vedúcou spoločnosťou v kontinentálnej Európe v oblasti úverových bankových služieb a je jedným z najväčších poskytovateľov medzinárodných integrovaných služieb pre riadenie obchodných a podnikateľských rizík či efektívne riadenie úverov a pre marketingové rozhodnutia. Patrí tiež k najväčším spoločnostiam, ktoré celosvetovo ponúka systémy pre podporu úverového rozhodovania.

Ďalšie informácie www.crif.sk, www.crif.com